

Mowa przy otwarciu i poświęceniu Sali ochrony na Nowem-Mieście w Warszawie, przez Pratała Kotowskięgo, dnia 8go Sierpnia 1840 roku, miana. NAJWYŻSZA OPATRZNOŚĆ, czuwając nad światem, zarówno dobroczynnymi promieniami swoimi dotyka i ożywiającego się robaczka i człowieka rozumem i duszą nad wszystkie inne stworzenia wznieśionego. Tarczą swoją osłania serce nasze przed pociskiem niszczącym szlachetne uczucia, a skarby niewyczerpanemi dopomaga wszystkim człowiekowi usiłowaniami, zmierzającymi do prawdziwego tak poiedynczego iako i ogólnego dobra ludzkości. Zamknięwszy inne powyższej prawdy dowody, zwracam uwagę waszą Przeważni Panowie i Pani! na obecny, który zapewne wszystkich tu przytomnych i zadziwia i rozrzuca. Wszak dzisiaj w tak miłą rozniżcie błogich łunienin Dostojnych Osób, należących do Głona Najjaśniejszego PAŃA Naszego Famiłji i zarazem otwarciu Sali ochrony, dla drobnych dzieł, które przez swoich rodziców lub opiekunów ciągle strzeżone być nie mogą dla dziennej pracy po za domem na swoje utrzymanie złożonej; otwiera się z darów Opatrzności w tajemstym Mieście druga takowa Sala. Ile ta zbawienne wpływa na wychowanie bogobajne i moralne dzieci, tych zakładników przyszłej potomości towarzyskiej, nie mam tu potrzeby mówić. Dość tylko przed jaśniejącym światem waszem i przed iżciwieni chęciami dla dobra ogólnego łutejszego Krainu nadmienić cześć toż samo powtórzyć, co w zabranych głosie zigałajacych usłyszeliśmy z ust Szanownych JW. Jenerała Hrapci Opatrzności Miec-Przesa Wars. ówskiego Towarzystwa Dobroczynności, że gdy do pierwszej Sali zeszłego roku 1839 przy ulicy Brakowskie-Przedmieście w Domu rzeczonoego Towarzystwa otwartej, zapisanych już zostało dzieci 110 kilkadziesiąt, i z tych blisko 110 do niej nieczęsta, i do tej nowo dzisiaj otwierającej się publicznie sali już 40 nagromadzonych. Przekonał się teraz wiele rodziców, iak jest pożyteczna takowa sala, iak wielkie i dobrodziejstwem dla dzieci, które wydobywszy się z niemołectwa, nie s. mej tylko reki do swojego kierunku potrzebują, ale i języka, któryby je zrozumiałe i cierpliwie nauczał głosu czulego, któryby je ostrzeżał, czego im aniak należy, a czego znać na drodze rozwijającego się życia; potrzeba bacznego i roztropnego przewodnika, aby biegnące pokrętych ścieżkach nie błądziły i przez płochę i lękową przepaść nie wpadły. Ciagle doświadczanie przekonują, że małe dziełki same zostawione być nie mogą ani w domu, ani za domem. W domu, nie mając nad sobą czuwającego oka ro-

dzicielskiego, wszystko porusza i tem wszystkim sobie zaszkodzić potrafi, co dla ludzi dojrzalszych jest użyteczne. Ogień, woda, nóż, siekiera, nawet szyla w oknie, są to przedmioty, które bez straży dziecko pochwytywszy, albo siebie skańczy, albo drugiemu kalectwo a nawet i śmierć samą zrządzi. Jak w domu wystawione na niebezpieczeństwo, lub na politowania godną tęsknotę, albo nudy właściwej ich żywości przeciwne i wielce nawet szkodliwe; tak jeszcze bardziej za domem, wystawione są na niebezpieczne wypadki dla swego ciała, a co gorzej, na zarzek dla swej niewinnej duszy. Błagając samowolnie po ulicy, uczą się iedne od drugich szpetnych wyrazów, biorą pogorszenie dla swego iak wosk miękkiego serca, i w szale rozpusły nieraz zadają sobie i drugim bolesne razy. Przyryw, czaiwszy się być alicznowi biegunami i wędrowcami, narażają się na niebezpieczne wypadki, pochodzące od przejazdu wozów, od zwierząt, którym nadstawiają się nieostrożnie. W sali zaś ochrony usunięta takowa zaraza dla ich serca i nie masz żadnego niebezpieczeństwa. Tu ie Przewodnik codziennie naucza, że BOGA kochać mają iako swego Stwórcę i Najwyższego swego Dobroczyncę. Pokazuje im Oko Boskiej Opatrzności, które wszystko widzi, odmawia z nimi Pacierz, tę najpierwszą Modlitwę, ten najpierwszy sposób w Chrześcijaństwie chwały, iaka się od człowieka BOGU przynależy. Według rady Medra Pańskiego postępując, uczy ie bojaźni bożej tego początku ludzkiej mądrości, tego niewyczerpanego źródła cnoty. Przez stosowne i trafne powiastki, dla ich pojęcia przytępne oświeca ich rozum i kształci serce zasadami gruntownej chrześcijańskiej moralności, czyli iakoś uczy, iak mają być postuszne, iak za dobrodziejstwa wdzięczne, iak skromne i grzeczne. Największa dążność tej zbawiennej Instytucji, rzucić na serca młodociane nasiona cnoty, żeby w czasie swoim pożądane owoce wydały. Tu nareszcie troskliwie pielęgnują niejedne ręce te młodzietkie łatorośle, aby żadna burza, żaden wichur złości i bezprawia onych nie pokrzywił, nie połamał. Cel tak chwalebny skonił wiele serc Chrześcijańskich dla których Rzecz święta niezerzalna, z których iedne zupełnem siebie poświęceniem, drugie darami przyłożyły się i przykładają do wznieśienia i utrzymania sali ochrony. Między Dobroczyncami różnego stanu łutejszego Miast, jaśnieciecie szczególniejszą gorliwością Przeważne Damy, które nie tylko hojnie ofiary co miesiąc na ten cel składacie, i troskliwie w swoich domach do pułatek zbieracie, ale na i to, osobistym dozorem w pierwszej sali ochrony z Kolei

utrzymywanym, dowiodłyście macierzyńskiej czułości. Daleka od was mizantropja, co na szczęście innych zawiśniętym okiem spogląda. Nie spada na was nawet cień samolubstwa, co tylko siebie i swój ród pragnie zachować i na drogę szczęścia wprowadzić. Wielki zaszczyt dla Was, że postępujecie wzorem *Anny, Moniki, Elżbiety* i wielu innych matron świętością uczuć religijnych i szlachetną-sentymentalnością ozdobnych i wstawionych. Oby BÓG dodawał nam sił, przy poświęceniu się dla tak chwalebnego zamiaru. Może obrażem delikatność waszą Znakomite i Dobrotliwe Panie, ale brzydząc się pochlebstwem winniem mówić prawdę. Szanując ją jako najpierwszą Mistrzynię, nie rumienię się bynajmniej, gdy powiem: U świata na pochwałę, u BOGA na palmę nieśmiertelnego zaszczytu zasługujecie poświęceniem i najczulszemi chęciami dla małych i ubogich dzieciutek, które sam CHRYSTUS na rękach Matek przynoszone błogosławił, których niewinność z Anielską porównywał, którym nigdy do siebie przystępu nie bronił, z których obraz uczuć całego Niebu najmiłszych, swoim uczniom tylkokrotnie wystawiał i zalecał. Oby! roskosz prawdziwa której za hojne ofiary i ciągłe trudy w enotliwych sercach waszych doznaciecie, była silniejszą nad słaby głos mój pobudką, do jak najdłuższego wytrwania w gorliwości, jak o pierwszą tak i o tę drugą dziś publicznie otwartą salę. Raczcie dopomagać do wzniesienia iśczone i w innych miejscach Sal takowych, których użytek dla ludzkości i tegoczesnej cywilizacji w całej prawie oświeconej Europie jest głośny i wielbianny. Nicoceniona życzliwość twoja J.W. Jenerale Wice-Prezesie Towarzystwa dla Sal ochrony i znakomity dla niej zapis, oby były wzorem dla wielu osób, których Święta Opatrzność ze swoich skarbów hojnie uposażyła. Łatwo iść po drodze, gdy na niej jest ślad wyraźny. Łatwo ciężar dźwignąć, gdy tenże wiele rąk pochwyci. Łatwo kroplami spadającej z powietrza wody zasilać pielęgnowane przez siebie krzewy, kwiaty, jeżeli je oświeca i ogrzewa najdrobocześniejsze słońce. Tem słońcem jest dla nas N. CESARZ i KROŁ MIKOŁAJ, który tego najmocniej pragnie, aby oświecenie z cnotą, Bogobojność z prawością, Religja z moralnością była najpierwszą twierdzą pod Jego najpotężniejszym berłem będącego W. K. G. Państwa Sławińskiego. Nie szczędzi Jego wspianą-łomyslną ręką ofiar, na zakłady dla cierpiącej ludzkości w kraju i zagranicą. Wznosiło się i wznosi wiele pięknych iobaszernych gmachów, gdzieby nędza i ubóstwo przylutęk, a choroba i kalectwo ratunek miały. Okryje zatem i te pożyteczne ościenia ochrony Jego Ojcowiska iaska i opieka Najwyższego Rządu Kraiowego, tego rzetelnego tłumacza i stróża Najjas: i najmiłosierdzszego PANA woli, który życzliwe swoje chęci, dla tej zbawiennej Instytucji ciągle okazuje; czego mamy i dziś dowód, kiedy o to Zna-

komita Osoba do jego składu należąca J.W. Pisarew Gubernator Miasta i Dyrektor Gł: Przych: w Kom: B. S. W. i Duch: swoją obecnością otwarcie tej sali blasku świetności przydaie. Taką zaszczytleni opieką i względnością Członkowie Wydziału Ochrony Warszawskiego Towarzystwa Dobroczytności, z niezmordowaną gorliwością w zaczętem dziele postępujemy. Bo nie początek, ale tylko dobre zakończenie, każde dzieło najpiękniej uwiecznia.

Miedzy dniem 10 i 12 b. m. przypada pierwszy perjod dla gwiazd przelatujących, które około tej epoki, w znacznej liczbie pokazywać się zwykły. Dnia 13 b. m. przypada *zaciemnienie częściowe księżyca*, w Ameryce widzialne; u nas dla tego, iż przez całe trwanie zaciemnienia księżyc znajdować się będzie pod poziomem, nie będzie widzialnem. — Pozostała Wdowa po ś.p. Wojciechu *Garszyńskim* b. Radcy Prokuratorji Ilnej, Emerycie, w wieku 51 życia, onegdaj zmarłym, tudzież Familja, za prasa łaskawych Kolegów i Przyjaciół na exportację zwłok, z kaplicy OO. *Karmelitów* przy ulicy Leszno, jutro o godz: 5 z połud: na smę: Pową: — Wczoraj po krótkiej słabości rozstała się z tym światem tutejsza Obywatelka ś. p. Anna Marjanna z Breyerów *Nenneke*; pogrążona w smutku Familja zaprasza łaskawych krewnych i przyjaciół na exportację Jej zwłok jutro o godz: 4tej z południa na smętarz Ewangelicki odbyć się mającą. — Pogrążony w smutku Mąż wraz z Dziećmi po zmarłej onegdaj Marjannie z Ciechanowskich *Baracz*, zaprasza Przyjaciół i Krewnych na pogrzeb zwłok jej jutro o godz: 11tej z rana z domu przy ulicy Nowyświat Nr 1258 lit: A. do Cerkwi Greckiej na Podwalu, a po odbytem Nabożeństwie, na smętarz Ewangelicki odprowadzone zostaną. — *Instytut położniczy* dotąd przy ulicy Jezuickiej mieszczący się, przeniesiony zostaje do gmachu Szpitalu Dzieciątka Jezus. Komitet urządzający ten Szpital, wydał z swej strony potrzebne zarządzenia, aby Kobiety ciężarne, szukające pomocy w Instytucji Położniczym, pomoc też miały sobie zapewnioną; interesowane zatem osoby mogą już od jutra zgłaszać się do Szpitalu Dzieciątka Jezus. — Za porozumieniem się tutejszej Władzy z Władzą Cesarstwa, upoważnione są *Komory Rosyjskie*

od ściany *Polski*, tudzież Komory *Polskie*, pierwszym naprzeciw połozone, ażeby od wprowadzanych z Cesarstwa do Królestwa i nawzaajem, Zastanek muslinowych do okien, z przyborami, pobierały opłatę celną wchodową po 6 kopiejek srebrnem, czyli po gr. 12 od funta, na rolety do okien w pozycji 128, wykazu lit: B. Taryfły rossyjsko-polskiej oznaczoną. — W składzie muzycznym G. Senewalda i po wszystkich innych, jest do nabycia nowy Romans p: t: *La Plainte* z towarzyszeniem fortepjanu, ofiarowany JW. Ignacemu Turkułowi, Ministrowi Sekretarzowi Stanu Kr: Pol.; przez Adela Zaleskę; cena zł. 1. Zaleca się ten Romans pięknym i dźwięcznym śpiewem. — *Ner 2gi Tygodnika sztuk pięknych*, wyszedł z druku. — Wczoraj złożono w Red: Kurjera od Józefa K. Kucharki, za hardość, kłamstwo, nieposłuszeństwo i nieogowanie w domu, zł. 4, dla 37 Sierot w *Gaszynie*. — W dalszym ciągu ogłoszenia o wyprzedającym się Składzie Muzyki, Instrumentów i sztuk pięknych J. Magnus, przy ulicy Miodowej N° 486, zawiadania się, że oprócz nut, instrumentów muzycznych, znajdują się jeszcze rozmaite ryciny wydania zagranicą: i krajowego, widoki olejno malowane, *Obrazy Świętych* paryskie, desenie na kanwę, znaczna ilość atlasów i geograficz: i kart poeedyńczych, a niektórych krajów Europy pozostało się jeszcze kilkanaście planów topograficznych z części złożonych bardzo dokładnych; rozmaite szkody rysunkowe w wielkim i małym formacie, oraz pojedyncze wzory, papiery rysunkowe, listowe, farby wodne i kilka kompletów Pastelli, bilety na powinszowania paryskie i krajowe ozdobne; a to wszystko sprzedaje się za bardzo niską cenę. — (Art. n.) Jest przecież dosyć osób, co umieją rozpoznać, co jest dobre, a co niebardzo dobre. Niżej podpisany, utrzymujący *Fabrykę Krochmalika angielskiego* w massie, przeszedł od 5ciu lat, zrobiłem na próbę Krochmalik papierowy, to jest: nazwany Chiński, lecz przekonałem się, że takowy bardzo słaby kolor wydaie, a osoby wiary godne uczyniły mi uwagę, że papier rozpuszczony w wodzie w jakimkolwiek biał naczyniu, wydając farbę, rozdzieli się i zostawia po sobie drobne

szczątki, które osiadają na bieliznie; zaprzestałem w jednym dniu takową próbę, i iak zwykle, mój Krochmalik angielski w massie czworograniastokarbowany, z napisem „Wesełowski,” znany już od dawna Szanownym Osobom, w 3ch gatunkach wyrabiam. *Adam Wesełowski*. — Na ostatnich Targach Warszawskich i Pragskich, płacono za korzec Żyta zł. 17 gr. 18. Jęczmienia zł. 14 gr. 16. Owsa zł. 14 gr. 2. Siana furę jednokonną zł. od 16 do 24, parokonną od 36 do 46. Słomy zł. od 14 do 20. Wół dobry duk: 15, średni 12, lichy 9. Baran zł. 11. Wieprz dobry zł. 90, śre: 72, lichy 54. Kartofli korzec zł. 5 gr. 22. Okowity 10tej próby zł. 4 gr. 26; 6tej próby zł. 2 gr. 27. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Niespodziance*, JPP. *Maiewski* i *Chomanowski*; a po *Warjacie*, JPani *Halpert* 2 kroć, i JP. *Komorowski*. Z *Petersburga* 19/si *Lipca*. — Przez Re-skrypt CESARSKI z dnia 1 *Lipca*, Naczelnik 3iej dywizji floty, Wice-admirał *van Plater*, mianowany został kawalerem orderu św. Anny 4 klasy Iszej. — N. CESARZ Jmć Najwyżej rozkazać raczył, aby odtąd nie używać nazwy Białoruskich i Litewskich gubernji, i aby też gubernje wymieniane były z osobna właściwymi ich nazwaniami, iakoto: Witebska, Mobyłewska, Wileńska i Grodzieńska, i nigdy iaczej nie były wzmiankowane iak imiennie. — W miesiącu Lutym r. b. Minister Oświecenia Publicz: przedstawił do Najwyższej decyzji N. PANA, wniosek swój iżby dozwolonem było skracać o rok ieden pobyt w Uniwersytetach *Petersburgskim* i *Moskiewskim*, tym z pomiędzy stypendystów Królestwa Polskiego, którzy po ukończeniu nauk w gimnazjach Królestwa, uczęszczali na kursa dodatkowe, ustanowione w *Warszawie* dla udzielania niektórych wyższych przedmiotów, a przeto posiadają więcej nauk, niż Uczniowie gimnazjalni, skoro na examinie udowodnią, że posiadają wiadomości wymagane od uczni, którzy ukończyli z postępem pierwszocelną kurs nauk w Uniwersytecie. N. PAN wd. 14 *Marca* udzielić raczył na to Najwyższe święte przyzwolenie.

Z Lwowa. — W nocy z piątku na sobotę, to jest z dnia 31 z. m. na 1 Sierpnia r. b. obudziły nas ze snu straszne grzmoty. Nieustanne błyskawice rozdzierały ciemność nocy i nieprzerwanie grzmiało. Kilkakrotnie raz po raz straszliwie uderzył piorun; w pewnym domu na Łyczakowskiem przedmieściu wpadł kominem do kuchni i pracującą tamże niewiastę skałczył tak dalece, iż z początku o wyzdrowieniu jej wątpiono. — W Galicji zwłaszcza wschodniej, deszcze leją; z tego powodu i Jarmark w *Tarnopolu* nie był tak liczny jak zwykle, i tamże konre wyścigi musiały być przerwane z powodu ulowy. — W pięknym ogrodzie we wsi *Ostrowicach* o 6 mil od Lwowa, kwitnąć będzie w tych dniach 70cio letni *Aloes*, który już od tygodnia przeszedł 3 łokcie wysoką, grubości dyszla strażdę wypuścił, na której koronę i różne z boku konary, mnóstwem pączków do kwiatu napełnione, już teraz widzieć można.

Anglja. — Lord *Granville* Poseł przy dworze francuzkim, wraca do *Paryża*. — 22go z. m. zaszły rozruchy przy wyścigach konnych w *Lankaster*; z strony Policji i z strony Ludu wiele osób zostało ranionych, 12tu bersztów aresztowano. — Statek *Midlessex* wystany z transportem zbrodniarzy z *Dublinu* do *Sydney*, zatonął wraz z całą ludnością. — Hrabia *Durham* umarł 28go z. m. w *Kowes* na wyspie *Wight*. Jego majątek i tytuły odziedzicza starszy Syn Jan Jerzy *Lambton*.

Belgja. — 27go z. m. zdarzył się przypadek na kolei żelaznej antwepskiej, któryby mógł nieszczęśliwie pociągnąć skutki: Oś jednego dyliżansu załamała się, a parowóz nie mógł wstrzymać swojego biegu. Szczęściem nikt nie doznał szwanku. — Wiadomości wojenne z wschodu nie są przyjemne Rządowi belgickiemu, który właśnie miał zaciągnąć 82 miljony franków pożyczki.

Danja. — Eskadra rosyjska która przez 8 dni bawiła w porcie w *Kiel* oczekując przybycia Wielkiego Xcia Konstantego Mikołajewicza z *Ems*, odplynęła z tymże 25go

z. m. dla połączenia się z wielką flotą rosyjską krążącą w bliskości *Danji*.

Francja. — Dziennik *Sporów* powstałe przeciw polityce Lorda *Palmerstona* i radzi Angiji, aby dała dymissję temu przeciwnikowi Francji. — Uroczystości lipcowe przeminęły spokojnie; 29go dano koncert w ogrodzie *Tulerji*; z ukazaniem się Króla na balkonie, witał go Lud z radością. Duży chodnik na polach elizejskich oświetlono 50 żyrandolami; pogoda sprzyjała. — Rząd wezwał wszystkich żołnierzy do broni. Dowództwo nad flotą ma otrzymać Admirat *Duperre* (*Djuperre*), a nie Admirat *Roussin* (Rusę). — 16go z. m. dawał Marszałek *Valée* (Wale) ucztę w *Algjarze*. Mieszkańcy tego miasta cieszą się, że na równinie *Metidja* nie widać więcej ognia (gdyż Arabowie już wszystko spalili). Znaczna liczba pokoleń gotową jest wrócić pod Władzę Francuzów.

Hiszpanja. — Świadkowie naoczni zaburzeń barcelońskich, zaprzeczają, że wylano krew, i że Królowa doznała zniewagi. — Przy wybuchu powrotnych zawichrzeń w *Barcelonie* 21go z. m., cała massa Ludu wołała głośno: „Precz z *Esparterem*!” Nienustraszony Xiążę *Wiktorji* udał się pieszo i bez niczyjej pomocy w tłumy, dzielną przemową skłonił je do przywrócenia spokojności. Alkad *Balmás* widząc się ściganym przez hufiec rokoszantów, których nie mógł pohamować, odebrał sobie życie wystrzałem.

Niemcy. — 25go z. m. pochowano z wielką uroczystością w *Ems* zwłoki Kapłana rosyjskiego. N. CESARZOWA z całym dworem raczyła znajdować się na tym obrzędzie. Dostojna Monarchini zamysłała 4go b. m. udać się z *Ems* do *Baden*. Xię Pruski opuści *Ems* dopiero po wyjeździe Cesarzowej. — Józef Bonaparte przejeżdżał dnia 30go z. m. przez *Koblenc* do *Włoch*.

Portugalia. — Margrabia *Saldanha* ma być wysłany powtórnie do Londynu dla ułożenia z Anglią nowego traktatu handlowego; w ogóle *Portugalia* zaczyna teraz być dla *Anglii* przychylniejszą.

Szwajcarja. — Kantony szwajcar: mają 360,000 fr. rocznego dochodu, a 301,000 fr. wydatku.

Turcja. — *Sami* Bej, który miewa częste posłuchania u Sułtana i Ministrów, przywiózł dla Sułtana prócz wielu innych podarunków, 16 milionów piastrow od Wice-Króla *Egiptu* w dowód jego przyjaznych chęci; summa zaiste znaczna w teraźniejszym stanie *Egiptu*. *Sami* doznał w stolicy nadzwyczajnej uprzejmości i zamieszkuje ieden z pałaców cesarskich. 12go z. m. przybył jeszcze ieden statek *egipski* z drugim Po-
stem siostrzeńcem Wice-Króla, a nazajutrz zawiązał 3ci statek z depeszami z *Alexandrji*. — *Mchmed Ali* na wiadomość o zjawieniu się statków angiels: przy brzegach *Syrji*, kazał spro-
wadzić wszystkie statki tureckie napowrót do *Alexandrji*. — Powstańcy *syrjyjscy* mieli zdobyć *Balbek*, w którym znaleźli 300 sztuk broni i wiele zapasów. Wice-Król wystął przeciw nim *Solimana, Osmana i Ibrahim Baszę*; *Abbas* Basza
wnuk Wice-Króla na czele 18,000 wojska świeżo przybytego z *Egiptu* pilnować będzie brzegów. Powstańcy liczą około 20,000 bitnego żołnierza. Jeden z ich dowódców Francuz, *Champlatreux* (*Szamplatre*) ma być zięciem Hrabiego *Mole*. — W okolicy *Jaffy* zjawili się korsarze. — 5go z. m. zaszło nieporozumienie pod *Bejrutem*; 2 statki *egipskie* stanęły tak obok angielskiego, iż
Kapitan angiels: mniemał, iakoby Egipcjanie zamysłali zatopić go wraz z statkiem. Anglicy wzięli się do broni; armaty nabitó podwójnie; tymczasem Egipcjanie wylądowali. Anglicy wi-
dząc, że nikt nie zważa na ich wojenną postawę, odpłynęli spokojnie. — Wice-Król kazał ogło-
sić Turkom zmyślony firman sułtański, wzywający ich do uśmierzenia powstania w *Syrji*. — 9go z. m. nastąpiła u Ministra spraw zagranic: wymiana ratyfikacji traktatu świeżo zawartego między *Turcją* a *Szwecją*, oraz wymiana wz-
ajemnych podarunków. *Reszyd* Basza otrzymał wielki Krzyż; *Rifat* Bej i *Ali* Efendi tłumacz Porty, Krzyże komandorskie szwedzkiego or-
deru *miecza*. — Sułtan darował pałac *Chosrewa Reszydowi* Baszy. — Na flocie tureckiej odkryto

spisek który miał na celu odprowadzenie jej na-
powrót do *Stambułu*; 3ch hersztów stracono. — *Halil* Basza towarzysz niedoli i nieprzyja-
ciel *Chosrewa* popadł w zupełną niełaske, Suł-
tan nalegał na swoją siostrę, aby rozwiodła się
z *Halilem*, lecz Sułtanówna postanowiła dzielić
z swoim małżonkiem wszystkie koleje losu. —
Hrabia *Pontois* (*Patua*) kazał wzmocnić flotę
francuską pod *Bejrutem*, do tegoż punktu od-
płynęło kilka statków austriackich.

Włochy. — Papieżki Podsekretarz stanu X.
Kapaczyni wyiechali w prowincje północne, a
mianowicie do *Ravenny*. — *Xłna* Karolina *Dań-*
ska z domu *Xłniczka* *Meklembursko-Szweryn-*
ska, która przed 10 laty przeszła na religję
katolicką, niedawno zmarła w *Rzymie*, i zosta-
ła tymczasem pochowaną w kościele N. *MARJI*
w *Kamposanto* (na polu świętem). — 21go z.
m. gilotynowano w *Rzymie* świętokradcę, któ-
ry z. r. skradł srebrną przykrywe z wnętrza
kościółka *S. Adryana* w stolicy papieżkiej.

Rozmaitości. — Z *Szentes* w *Węgrzech* piszą:
9go Lipca widziano 8-letnią dziewczynkę pro-
wadzoną przez rynek, której błądosc w rysach
twarzy, drżąca postawa, i zaniedbana odzież
wszystkich przejmowała litością, a bardziej
zgrozą; gdyż ta nieszczęśliwa istota przez 6 mie-
sięcy była więzioną w odosobnionym pokoju,
z łańcuchem na szyi tak iż nie mogła ani stać
ani siedzieć. Dawano jej mało żywności, aby
iej śmierć przyspieszyć. Tyle okrucieństwa wy-
rządzała nieludzka Matka, aby majątek odzie-
dziczony po pierwszym małżonku zapewnić dzie-
ciom z drugiego, z którym zostawała jeszcze
w niecnym stosunkach za życia pierwszego, a
z którym wspólnie chciała straszną popełnić
zbrodnię. Szczęściem dowiedziano się o istnie-
niu biednej ofiary, a jej sprośni rodzice oze-
kują teraz w więzieniu potępienia z ręki spra-
wiedliwości. — Kawaler *Jasper Oktawjusz Ce-*
zar Grant z *Salisbury* darował Królowej *Wi-*
ktorji osobliwego ptaka złowionego na wyspie
Wight. Ptak ten 2 1/2 stop wysoki, 3 długi, a
szeroki 6 od końca iednego skrzydła do dru-

giego; jest podobny z nóg do istot morskich, tego ciało jest białe, a skrzydła koloru purpurowego zmieszane z czarnym. P. Grant zamysła wydać rycinę tego ptaka. — *Gdważa i wdzięczność.* 20go Października r. 1827 bawił się Józef Bernier (Bernje) na drodze do Lyon, wtem nadjechał lekki pojazd z rozbrzykanemi końmi, stangret usiłował na próżno wstrzymać rozjuszony konie pędzące do rowu. W pojeździe siedziały Dama i Bona z dzieckiem. Młody Józef nie zważając na niebezpieczeństwo rzucił się naprzeciw koni, lecz te silnem uderzeniem cisnęły go na stronę; szczęściem odważny młodzian niedoznał szwanku, a skutek połączony został osiągnięty. Konie nieco spłoszone skoczyły w kierunku przeciwny na pole, a w końcu musiały stanąć przed furtą ogrodową. Józef już zapominał tego czynu; w lat 11cie nieznajoma przysłała złotą tabakierę z 50 luidarami i uprzejmy list przypominający zdarzenie z 27go Października r. 1827. Od tego czasu upłynęły 2 lata. Józef zareczywszy się z ubogą wieśniaczką chciał kupić małą posiadłość, a że nie miał dość pieniędzy, narzeczona miała być oddaną innemu. Pewnego dnia rozpaczająca narzeczona otrzymuje szkatułkę z wieńcem ślubnym i akt zapewniający Józefowi żądaną posiadłość. Kochankowie żyją teraz szczególnie połączeni związkiem małżeńskim; mimo wszelkich poszukiwań nie mogli wysledzić nazwiska nieznajomej Damy. — *Na kolei żelaznej belgickiej głuchy wieśniak przechodził przez szyny w chwili gdy nadjeżdżał szereg powozów, łatwo mógłby być zmiecionym pod kołami, wtem przyskoczył Robotnik, popchnął głuchego z szyn, i tym sposobem go ocalił; tymczasem koła schwytyły wybawcę, który padł ofiarą swojej ludzkości. —* *Walka wodzą.* Studenci w Sycynie żartując wyzwalali się na bój wodzą, każda strona przyniosła z sobą sikawki, książki od straży pożarnej służyły zamiast ciężkiej artylerji, długo zwycięstwo było niepewnem, wtem jedna strona dała... wody czarno zafarbowanej, a drudzy zamienieni w Murzynów czem prędzej

uciekli. — W szpitalu obłąkanych w Neapoli jest teraz 2ch szczególnych warjatów: jednemu здаie się że mu nos skradziono i że dźwiga nos cudzy, a co najlepsze, здаie się mu że każdy z odwiedzających jest złodziejem jego nosa, przeto każdemu chce takowy wyrwać. Drugiemu warjatowi здаie się, że jest zapałką chemiczną, i obawia się aby kiedy nierozpęknął się z eksplozją.

WEZWANIE DO PRENUMERATY NA WIDOKI NAJWAŻNIEJSZYCH MIEJSC I PLACÓW WARSZAWY I JEJ BLISKICH OKOLIC, które w 12tu numerach iako to: 1) Ratusz. 2) Łazienki. 3) Plac Krasińskich. 4) Królikarnia. 5) Bank. 6) Wilanów. 7) Natolin. 8) Teatr. 9) Saski plac. 10) Praga. 11) Plac przed Zamkiem. 12) Widok całej Warszawy; w dwunastu rycinach co miesiąc jedna w kształtym formacie rysowane i litografowane wydane będą i które szanowna Publiczność zapragnęła może w składach PP. Dał Trozzo, Senewalda ulica Miodowa Nr 481, Braci Pelizato Kr. Prze: Nr 445, Hugues braci: Prz. N. 415, Kantor zleceń przy ulicy Senatorskiej Nr 473 lit. C. Szeblera na Nowym świecie Nr 1318. Wojezyńskiego przy ulicy Białostockiej Nr 600 a. b. Cena każdej ryciny wynosi zł. 2 gr. 15. Szanowni prenumeratorowie proszeni są aby przy odbiorze numeru, złożyli opłatę za tenże i następny, przy odbiorze zaś drugiego i następnym tylko 2 zł. gr. 15, przy ostatnim zaś numerze nie pozostanie nic do zapłacenia. Dla nieprenumeratorów cena każdego numeru jest zł. 3 i cena składowa całego zbioru po wyjściu wynosić będzie 36 zł. Jeśliby to moje wydanie zupełnie zadowoliło szanowną publiczność pod względem rysunku i wykonania, gotów będę wte dy wydać jeszcze pewną liczbę pięknych widoków iakich jest bardzo wiele. Scholtz.

Wypadki dostrzeżeń Meteorologicznych w Obserwatorium Warszawskim w Mcu Lipcu r. b. czynionych. Wysokość barometru średnia miesięczna wynosi: cal: 27 lin: 8.06; najwyżej barometr dochodził cal: 28 lin: 0.19 d. 16 z rana; najniżej cal: 27 lin: 3.91 d. 26 przed południem. Średnia temperatura całego miesiąca jest: stopni 13.1 R; największe ciepło dochodziło stopni: 23.4 R d. 22 po południu, najmniejsze stopni 9.4 R d. 16 z rana. Lipiec w tym roku był niepogodny i bardzo słotny; ani jednego dnia nie było zupełnie pogodnego; dni na pół pogodnych 20; pochmurnych 11; dzystych 17; mgły 1; grzmotów 4; błyskawic bez grzmotów 3; wody z deszczu spadło wysoko na 2 cale i 8.85 lin. Wilgotność powietrza na 100 częściach co do objętości wynosi 71.2 albo co do wagi

11.65 gram: na metr sześciennym... Wiatr panujący był zachodni. Temperatura źródeł: w Ogrodzie za pałacem Kazimirowskim jest: stopni 7.1R; pod górą Denasowską stop: 7.1R; w Ogrodzie Belwederskim stop: 8.5R; przy dolnej drodze obok Ujazdowa stop: 8.6R.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Luhomirski Fryd: Xz: z Gub: Wołyńskiej; Wielohórski Józ: Hra: z Rusinowa; Waleksi Marce: Dzie: z Prawdolina; Białkowski Ant: Dzie: z Bardzikowa; Sołowski Leop: Dzie: z Czyżewa.

DONIESIENIA.

LAMPKI NOCNE oszczędne, z Knotkami Olbrotowemi, są jeszcze do nabycia za cenę pomierną, w Fabryce Szuwaxu i innych Wyrobów chemicznych, przy ulicy Bieleńskiej Nr 608, w pałacu zwanym Kosowski; Lampki te, zalecają się tem szczególnie, że niedużo kosztują a palą się jasno przez noc całą.

DAWID SPIRA w Wodzisławiu na głównym trakcie z *Warszawy* do *Krakowa*, w 6tym domu po prawej stronie Ryku wjeżdżając z *Warszawy*, otworzył **HANDEL WISNURTOWY I CZASTKOWY** oraz **SALE BILARDOWA**; upraszając szanownych Podróżnych i sąsiadnich Obywateli o liczne odwiedzenie i zaszczytowanie go swoim zaufaniem; zapewnia, iż nie będzie szczędził żadnych starań celem odpowiadania życzeniom Publiczności.

Tylekrotnie żadaną **BIBULĘ**, w znacznej partii, otrzymam, jako też i różne **PAPIERY** pisemne i pakowe z własnej mej fabryki. *A. Dal Trozzo.*

F. Lix Zaręba **TOKARZ I FABRYKANT INSTRUMENTOW**, zamieszkały teraz przy Krakowskim Przedmieściu w Pałacu JW. Hra: Potockiego pod Nr 415, przyjmuje wszelkie obśługunki na czas i na okaz, oraz obowiązuje się godziwami Amatorom dawać **LEKCJE** sztuki pięknej **TOKARSKIEJ**, dokładnie i za pomierną cenę.

Kto chce **SANKI** malinowe sprzedać, niech się zgłosi do Hotelu Drezdeńskiego pod Nr 29 Stacji, lub też do Szewcara, tylko do dziś, a to z powodu odjazdu interesanta.

DOBRA Ziemia Bussowno w Pele Chełmskim Obwodzie Krasnostawskim Gubernji Lubelskiej położona, podatku ofiary złp. 1077, opłacająca, mająca głębę ziemi po większej części pszenną, całej obszerności morgów Wiedeńskich jest 2,821, sążni 1,110, czyli na miarę Chełmską blisko 100 włók. Lasu po większej części zakonserwowanego mieszczącego w sobie i drzewo towarne jest przeszło włók 40. Gospodarzy sprzedających jest 27, pieszych 7; Komornie 10. Takowe dobra, w r. b. w drodze działów przez publiczną licytację sprzedane zostaną, i licytacja zacznie

się od summy złp. 152,650, taxą przez biegłych oznaczonej. Każdy przeto chce kupna mający nim termin licytacji oznaczony będzie, osobiście przekonawszy winien o ziemi i jej urządzeniach; bliższe wyjaśnienie stanu Dóbr i warunków licytacyjnych które są wielce dogodne, przejrane być mogą w Kancelarii tak W. Konwieckiego Patroua w Lublinie, iak u W. Hrycykiewicza Patrona w Warszawie pod Nr 276 zamieszkałego.

Jan **Markowski** **FRYZJER I PERUKARZ**, przeniósł napowrót swoje mieszkanie z pod Nru 467 pod Nr 163 przy ulicy Nowomiejskiej, wprost Podwala, w Gdańskiej-Piwnicy, u którego dostać można wszelkich Robot gotowych, iako to: Peruk, Pół-Peruk z przedziałami tkanami damskich i męzkich, Opasek, Szeniönów, Loków i Plecionek różnego rodzaju; tenże wyrabia różne Pamiątki z włosów, to jest: Baniuszki, Sznurowadła, w różnym guście Woreczki, Pierścionki, Szpilki, Bandloki, Bransolety, Perły z Krzyżami lub Gwiazdami na szyję, i inne tym podobne, za najumiarkowaną cenę.

W domu Zaieżdnym Księcia przy ulicy Królewskiej jest do sprzedania za pomierną cenę **KOCZ** lekki mało używany, do Miasta i podróży zdatny, z fordeklem, z oknami, latarniami, walizami i z wszelkimi innymi porządkami. Faktor miejscowy lub Stróż cenę i adres Właściciela wskażą.

Osoba płci żeńskiej, uzdatniona do gospodarstwa domowego, umiająca język polski i niemiecki, życzę sobie przyjąć takowy obowiązek. Ktoby miał chęć przyjąć, adres tej na Krak: Przed: w domu Nr 436 na 3m piętrze, wchód zaraz przy schodach na prawo.

KAMIENICZKA masyw murowana, przy ulicy Długiej, z korzystnymi warunkami, jest do sprzedania. — Na pierwszy Numer hipoteki przy ulicy Pryncypalnej, żadaną jest **SUMMA** 18,000 zł. Wiadomość w Drukarni Kurjera. *****
* Zawiadamia się niniejszem iż w kontynuacji sprzedaży Ruchomości w domu przy ulicy Królewskiej pod Nr 1065 odbywanej, sprzedane zostaną ostatecznie w dniu 29 Lipca (10 Sierpnia) r. b. o go. *
* dzinie 4 po południu Meble, Stelzba, Powóz i *
* Zaprzęgi. *J. Noskowski R. K. Z. G. M.* *****

Od Sgo Michała r. b. potrzeby jest **FOKUS** wraz z usługą przy familji dla Osoby statecznej, przy jednej z ulic Pryncypalnych. Ktoby takowy miał do naogucia, raczy zostawić Adres swój w Kancelarji pod Nr 439 przy ulicy Krakowskiej-Przedmie.

W przyszły Wtorek, to jest: dnia 12go b. m. odchodzi Okazja do **BUSKA**, powozem, 3ma kołmi.

Zyczący się tam zabrać wygodnie, zechcą zgłosić się do domu Wnej Dziewanowskiej przy ulicy Senatorskiej Nr 471 lit: A. Także na każde żądanie można dostać KONI wraz z Powozami, na Spacer lub Podróż.

PANTALION nowy Mahoniowy o 6ciu i pół oktawach, z fabryki Buchholtza, jest do sprzedania z wolnej ręki pod Nrem 2357 lit: A, w domu Pani Witawskiej przy ulicy

Nalewki, u Majbauma tamże mieszkającego.

O mil 3 i pół od Warszawy, między Zma traktami głównemi bitymi, o półtory wiorsty od kolei żelaznej nowo budującej się, znajduje się znaczna liczba **KAMIENI** w sążniach i na kupach już będąca, a do kilku tysięcy sążni na Nowy Rok 1841 wystawić się mogąca: o takowe, iak również o nabycie znacznych partji **DRZEWA** budowlanego do kolei żelaznej z tegoż samego miejsca, Pretendenci kupna z samym Właścicielem układy zawierac będą mogli. Informacja w Mieście Błotni, u Garlikowskiego, w domu Stachowskiej.

Sprzedaje się poczwórny **KOCZ** landaowy fabryki Bruxelskiej, na leżących rysorach ze wszelkimi podróżnemi rekwizytami, przed 8miu tygodniami odnowiony; tamże sprzedaje się **OGIER** rasy arabskiej, złotawo-głady, 5 lat. Widzieć i o cenie dowiedzieć się można przy ulicy Miodowej w Pałacu Pacy w oficyjnie pod Nr 24 od Stangreja Piotra.

Osoba wyjeżdżająca do **NIEMIEC** lub do **FRANCJI** jeżeli chce mieć Towarzystwkie podróży, chociażby na koszt wspólny, niech raczy się zgłosić pod Nr 17 na ulicę Śto Janiską na pierwsze piętro od frontu. Tamże jest do zbycia **POŚCIEŁ** bardzo porządna i **SALOPA** zupełnie nowa.

Sprzedaz publiczna znacznej **BIBLIOTEKI** przy ulicy Leszno Nr 733 ciągle się odbywa i kontynuowaną będzie codziennie oprócz Soboty i Niedzieli, aż do zupełnego onej wypzedania: Licznie zbierający się miłośnicy literatury z każdym dniem kosztowne i nader ważne mają przed sobą dzieła, które i w najpierszych Bibliotekach godne dla siebie znalazłyby pomieszczenie.

NIEBUCHOMOŚĆ w Warszawie narożnie przy ulicach Święto-krzyżkiej i Mazowieckiej pod Nr 1352 lit: B. położona, z Domu drewnianego narożnego, kamienicy murowanej o dwóch piętrach, kamienicy murowanej o iednem piętrze, kamienicy murowanej o parterze i różnych zabudowań składająca się: sprzedana zostanie w drodze przymuszowego wywłaszczenia na audyencji publicznej Trybunału Cywilnego Gubernij Mazowieckiej w dniu 30 Lipca (11 Sierpnia) 1840 r. o godzinie 10tej z rana, iako w terminie do ostatecznego przysądzenia wyzna-

czonym. Zbiór objaśnień i warunków sprzedaży przejrzeć można w Biurze Pisarza Trybunału, i u Franciszka Brzezińskiego Mecenasa w Warszawie przy ulicy Nalewki pod Nr 2242 mieszkającego.

KON skarogniady, rosyj, dobrze ujeżdżony, jest do sprzedania przy ulicy S. Krzyżkiej, pod Nr 1325; dowiedzieć się można u Murgrabiego.

Administracja Młynu Parowego dla urasadnienia cen i sprzedaży **ZBOŻA**, zawiadamia właścicieli takowego, iż poczawszy od dnia 27 z. m. do dnia 10 Sierpnia r. b., deklaruie się płacić za korzec Żyta w dobrym gatunku z dowozem do Młynu Parowego, po Złp. **OSMIANAŚCIE**. — Dyrektor Młynu Parowego *Markowski*.

Biednym Sługom skradzione zostały z kuchni dnia 8 b. m. rano **TRZY ŁYZKI** srebrne **STOŁOWE** ze znakiem C. E., i **DWIE ŁYZKI** do **KAWY** ze znakiem E. A., wszystkie 12 poby. Upraszają więc Szanownej Publiczności jeżeliby kto powyższe wymienione Łyzki do sprzedania przyniósł, takowe zatrzymać, i pod Nr 1332 przy ulicy Zakroczymskiej Właściciela domu oświadczyć, za co chętnie stosowną nagrodę otrzyma.

LICYTACJE jutro. Przy ulicy Żelaznej Nr 1123, na Krzesła, Magiel, Kwiaty, Rądle, Deski, Drzewo, Ulica Okopowa Nr 801, Meble, Sprzęty, Kopersztelchy, Ulica Freta Nr 277, Bilard, Stoły, etc. Ulica Nowomiejaska Nr 172, Tużurek, etc. Krak: Przed Nr 437, Meble, Sprzęty. Ulica Bednarska Nr 2672. Meble.

Dnia 5go b. m. zginęła **SUCZKA** biała, z rasy Wyżłków, mająca plamkę na prawym boku szamru, i uszki podobnież wafie szamru, ogon biały kudłaty. Kto by takową znalazł, raczy odesłać pod Nr 450 przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście, za przyzwolną nagrodą.

Dziś rano ciepłastopni (9. Wczoraj w południe 12. **TEATR WIELKI**. Dziś 29 raz *Błyskawica*. 17 raz *Młeczarka Sawajcarska*.

TEATR ROZMAITOSCI. Dziś iak ogłoszono. Jutro 33 raz *Kiełna i Paś*. 7 raz *Spis wajszkowy*.

Dziś u Olmusa **WIELKA MUZYKALNA ZABAWA**.

Dziś i jutro w Kawiarni w domu Dorantowicza przy ulicy Żabiej Nr 450, grać i śpiewać będzie nowo przybyła familja.

Jutro w handlu **Małewskiego** przy ulicy Bednarskiej. Śniadanie: Gęś, Kaczka, Poledwica z grzybami, Zrazy zawi, Mostek cielęcy, Potrawa, Kotlety, Kureczka, Raki i Ryby.

Do dzisiejszego Kurjera dotęcza się kilka słów o **WODACH MINERALNYCH**.